

LIFE Project Number
LIFE05 NAT/LT/000094

TECHNICAL MIDTERM REPORT

Annex 6:

Newspaper articles



– jų kambarį suniokojo ugnis.
R.Žalgevičiaus nuotr.

kinas liko gyvas

pasirinkęs vaikas nepalikto.
Prieš trejus metus, kai dėl netikėtai užklupusios ligos kaunietis turėjo nutraukti studijas, jis taip pat bandė žudyti, bet tėvas spėjo nuo šio žingsnio sustabdyti.
Tai jau antras atvejis Kauno šį mėnesį, kai gyvi lieka net iš devinto aukšto iškritę žmonės.
Kovo mėnesio viduryje, būdamas svečiuose pas draugus, šuoliui iš balkono ryžosi 49 metų Linksmakalnio (Kauno r.) gyventojas.

amera nepadėjo

Sučiupta Nijolė Č. 2 paroms uždaryta į areštinę. Kai ekspertai išties rastą skystį, prekiautojai bus skirta 300–1500 litų bauda.
Be to, už jai teks stoti prieš teismą už pasipriešinimą pareigūnei. Prekiautojai pasidarė atsargūs ir retai būto laiko didesnį kiekį naminės degtinės, nes už didesnį kaip 10 litrų kiekį svaigalų gresia baudžiamoji atsakomybė.
Butas, kuriame jau seniai įrengtas „taškas“, priklauso visą prekybos tinklą Šiauliuose turinčiai moteriai. Namine degtinė ji nepreikia, samdo darbuotojus.
Anksčiau šiame bute Dainų g. gyveno kita prekeivė, kuriai už naminės pardavinėjimą būsto šeiminiukė leido gyventi be nuomos mokesčio.
Kelis kartus prekeivė sučiupta „taško“ darbuotoja išsikraustė, o jos vietą užėmė kaimyniniame bute gyvenanti moteris.

Dzūkijoje kūdros kasamos ir varliagyviams

GENOVAITĖ RAFANAVIČIENĖ

„LIETUVOS RYTO“ KORESPONDENTĖ

Ne vienoje apleistoje Lazdijų rajono sodybvietėje Veisiejų ir Metelių regioniniuose parkuose šį pavasarį girdėti ekskavatorių burzumimas.

Naujakurių nematyti, bet aplinkosaugininkams čia parūpo atnaujinti krūmais apžėlusias nykstančias kūdros.

Jos vėl taps tinkamos veistis ir maitintis į Lietuvos raudonąją knygą įtrauktiems nykstantiems ropšiams ir varliagyviams.

Jau dvidešimt penkiuose užžėlusiuose mažuose vandens telkiniuose iškirsti ir raunami krūmai,

kasama žemė, kad raudonpilvės kūnutės, skiauterėtieji tritonai ir kiti vieni seniausių Europos varliagyvių galėtų gausiai veistis šiltame vandenyje.

Šių telkinių šlaituose tinkamas ir saugias vietas kiaušiniams dėti lengvai rastų baliniai vėžliai, vadinami ir geležinėmis varlėmis.

Dar numatyta atnaujinti apie pusšimtį tokių vandens telkinių.

Drauge su Veisiejų regioninio parko darbuotojais šio miestelio vidurinės mokyklos pradinę klasių mokiniai Čigoniškių kaime palei kelią Lazdijai–Veisiejai įrengė maždaug 100 metrų ilgio užtvartą varlių apsaugai.

Į pastatytus kibiriukus įkritusias varles jie surenka ir saugiai

perneša į kitą judraus kelio pusę, arčiau balų ir kūdrų, kur jos renkasi po žiemos.

Prie šios kelio atkarpos net pastatytas įspėjamasis ženklas su nupiešta varle.

Prieš dvejus metus prasidėjęs Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos kartu finansuojamas projektas „Balinių vėžlių ir varliagyvių apsauga Šiaurės Europos lygumose“ tęsis dar dvejus metus.

Veisiejų regioninio parko direktorius Jonas Sidaravičius tiki, kad investicijos duos naudos – pavyks pagraisinti gamtai ir žmonių veiklai svarbias sparčiai nykstančias varliagyvių ir roplių rūšis.

Todėl gyvūnų rūšys prižiūrimos, stebimos ir analizuojamos.



Atnaujinti nykstančius vandens telkinius apleistose sodybvietėse parūpo ne naujakuriams, bet aplinkosaugininkams.
J.Sidaravičiaus nuotr.

Atsirūgo keiksmazodžiai, nepadorūs gestai

Pasvalio policininkų eina, riniais žodžiais ir keiksmazodžiais. Policijos pareigūnai į komisariją atvežė ir į laikinojo sulaikymo kamerą uždarė keturis neblaivius vietos gyventojus.

Bet ir čia jaunuoliai nenurimo – jie plūdo pareigūnus, rodė jiems nepadorius gestus.

Už policininkų garbės ir orumo įžeidimą Pasvalio rajono apylinkės teismas skyrė jaunuoliams administracines nuobaudas.

18-metis J.T. ir 21 metų D.T. areštinėje turės praleisti po 5, o 19-metis D.S. – 7 paras.

BNS ir „Lietuvos ryto“ inf.

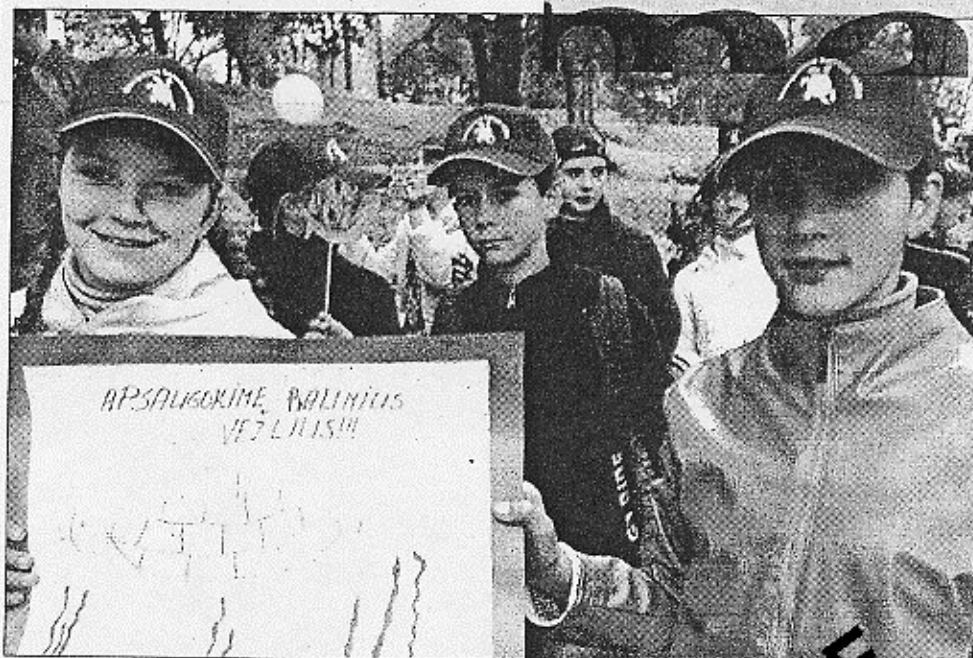
Bibliotekos sąskaita

atsto-
vei ki-
savi-
pro-
stip-
renę:
ižim-
ojek-
oterų
koje,
itinę-
ystės
enci-
inius
visą
tina-
ben-
koje
mo-
igū-
s. Be
rbes,
yra
is ra-
Aly-
zių

Projekto rengėjai įsikurs vienoje iš Lazdijuose, Senamiesčio gatvėje, esančio viešosios bibliotekos pastato patalpų ir Veisiejuose, Ateities gatvės 1 – ajame name, esančiose patalpose. Pastarąsias, beje, iki šiol pagal panaudos sutartį taip pat naudoja rajono viešoji biblioteka. Vaikų lopšeliui – darželiui „Ažuoliukas“ minėtos patalpos perduodamos dabar, kai jų reikia projekto „Moters vaidmuo stiprinant pilietinę visuomenę: lyderystė, partnerystė, užimtumas“ vykdytojams. Lopšeliui – darželiui šiuo atveju perduodamas tik patalpų išlaikymo vaidmuo.

Viešoji įstaiga „Socialinės politikos grupė“ iki 2008 metų gegužės 31 – osios Lazdijuose ir Veisiejuose esančiomis patalpomis naudosis veltui.

Išsaugokime balinius vėžlius



Š.m. spalio 13 d. Veisiejų miestelyje įvyko „Vėžlių dienos“ šventė, skirta paminėti biologinės įvairovės išsaugojimo aktualumą. Spalvinga Veisiejų regioninio parko darbuotojų, Veisiejų vidurinės ir pradinės mokyklų mokinių bei jų mokytojų eiseną nusidriekė per visą miestelį, sužadindama praeivių smalsumą. Eisenos dalyvių rankose – balinių vėžlių maketai, plakatai, balionai. „Išsaugokime balinius vėžlius“ – toks vėžlių dienos devizas puikavo ant tamsiai mėlynų kepurėlių ir plevėsuojančių vėliavos.

Šventės metu stabtelėta prie Metosės, simbolizuojančiose tris draustinius – Raudonkalnės, Stračiūnų ir Kuciuliškės, – skirtus balinių vėžlių išsaugojimui. Šie draustiniai įtraukti į ES saugomų teritorijų tinklą Natura 2000, nors Lazdijų rajone esama ir daugiau Natura 2000 tinklo teritorijų: Ringėliškės botaninis zoologinis draustinis, Petroškų, Šlavančių apylinkės.

Eisenos pabaigą vainikavo paskaitos ir moksleivių pasirodymas Veisiejų vidurinėje mokykloje, papuoštoje pie-

šinių konkurso dalyvių darbais. Balinių vėžlių ekspertė iš Vokietijos daktarė Martina Meeske, jau dešimtį metų tyrinėjanti vėžlius Lietuvoje, paskaitė paskaitą. Mokyklų robotikos būrelis su savo robotu nors ir ne „vėžliu“, bet žiūrovus sužavėjus pasirodymą.

„Vėžlių dienos“ šventė – tai vienas iš Lietuvos gamtos fondo kartu su partneriais – Veisiejų ir Metelių regioniniais parkais bei Žuvinto biosferos rezervatu – vykdomo tarptautinio projekto „Balinių vėžlių ir varliagyvių apsauga Šiaurės Europos lygumose“ renginių. Šis projektas 2005-2009 metais vykdomas Lenkijoje, Vokietijoje ir Lietuvoje siekiant išsaugoti nykstančias balinių vėžlių ir retųjų varliagyvių – raudonpilvių kūmučių ir skiauterėtųjų tritonų – populiacijas ir pagerinti jų būklę.

Balinis vėžlys – tai viena seniausių Europoje sutinkamų roplių rūšių, kurios šiaurinė riba eina per Lietuvą ir Latviją. Tai reta ir itin saugoma rūšis, įtraukta į ES Buveinių direktyvos saugomų rūšių sąrašą.

Balinių vėžlių ir retųjų varliagyvių populiacijų ap-

sauga Riešės ir Metosėje susirūpinę jau prieš keletą metų. Čia jau įvykdyta keletas projektų, atkuriant šių rūšių gyvenimes. Tęsiant pradėtus darbus ir stiprinant populiacijų apsaugą, numatoma imtis didesnio masto gamtosaugos priemonių. Projekto metu Veisiejų, Metelių regioniniuose parkuose ir jų apylinkėse esančiose saugomų teritorijų tinklo Natura 2000 teritorijose bei Žuvinto biosferos rezervate bus atkurti ir iškasti nauji vandens telkiniai, įrengtos žiemavietės, sutvarkytos kiaušinių dėjimo vietos, vykdoma pievų priežiūra. Tuo tikslu bus įkurti mėšinių (žindyvių) galvijų ūkiai, kurie kartu pagerins ir vietinės bendruomenės gyvenimo sąlygas.

Ši aplinkosauginė projektą remia LIFE Nature (Gamta) programa ir Jungtinių Tautų vystymo programos Pasaulio aplinkos fondo Mažųjų projektų programa. Dovanėles piešinių konkurso dalyviams padovanojo D. Maciunskienės PĮ „Veisiejų knygynas“.

Nerijus Zaleckis,
projekto direktoriaus
asistentas

Ateik!

Turi idėją?
Nori ją įgyvendinti?
Nežinai, iš kur gauti pinigų?
Nori susipažinti su bendraminčiais?

IOKYMAS

val.
slo mokykloje.

Daugiau informacijos:
NULISREMULT

inai pastatai

i iki
ikė,
sta-
i iš
iri-
yra
an-

pomasis bankas, apėję „Hansabank“ – jįoliau atsisakė statyti, todėl ši nebaigta pastatą nusipirkė savivaldybė.

Tikimasi, kad per keletą metų čia pavyks įrengti šiuolaikinį pastatą, kuriame įsikurtų Lazdijų viešoji biblioteka, Švietimo centras, patalpos būtų skirtos Lazdijų bendruomenei bei jaunimui. Pagal projektą būtų įrengta keletas posėdžių salių, kuriose galėtų vykti įvairūs susitikimai.

SAVAITRAŠTIS
NEPAMIRŠTANTIEMS
ATEITIES

ŽALIASIS PASADULIS

LITHUANIAN FUND FOR NATURE

2006 metų
spalio 12 d.
Nr. 34 (580)

Kaina - 2,00 Lt

riaus viršininkė Irena Navickienė (išsamesnė informacija: Juozas Karko-
zas, tel. 271 50 60).

Spalio 12 d. Valstybinė saugo-
mų teritorijų tarnyba organizuoja
projekto „Bešeimininkų pastatų
saugomose teritorijose demontavi-
mas, pažeistų teritorijų rekultivavi-

rimas. Bus aptarti medienos ištek-
lių racionalaus panaudojimo, bio-
kuro katilinių plėtros galimybių
kiti miškotvarkos klausimai (išsa-
mesnė informacija: Valdas Vaičiū-
nas, tel. 272 58 68).

*Visuomenės informavimo sky-
rius, tel. 266 36 61*

„Vėžlių diena“ Veisiejuose

Š.m. spalio 13 d. 12:00 val. Veisiejų regioniniame parke (Veisiejų miestelyje) vyks „Vėžlių dienos“ šventė. Renginio metu bus pristaty-
tas ES LIFE Nature ir JTVP PAF Mažųjų projektų programos re-
miamas projektas „Balinių vėžlių ir varliagyvių apsauga Šiaurės Eu-
ropos lygumose“. Renginio metu veiks Veisiejų vidurinės mokyklos
moksleivių piešinių balinio vėžlio tematika paroda, vyks moksleivių
pasirodymai, bus žygiuojama per miestelį.

Maloniai prašome dalyvauti!

Lietuvos gamtos fondas

kolektyvas. Apie susitikimus su
Vaižgantu pasakojo taip pat garbaus
amžiaus sulaukusi buvusi jo kaimynė
Taida Balčiūnienė. Kalbėjo ir ren-
ginyje dalyvavęs akademikas Vytau-
tas Merkys.

Na, o vėliau prasidėjo smagi po-

pietė, per kurią dalyviai turėjo pro-
gą pabendrauti, paragauti svėdasiš-
kių surengtų vaišių skanumynų.

Pagerbiama aktorija

Vytauto LEŠČINSKIO nuotr.



LAZDIJŲ ZVAIGŽDĖ



NEPRIKLAUSOMAS LAZDIJŲ RAJONO SAVAITRAŠTIS, 2006 M. LAPKRIČIO 24 D., PENKTADIENIS, NR. 47(517). KAINA 80 ct.

2006 m. lapkričio 24 d.

ISA TIESA APIE LIETUVIUS

Gydytoją apskųs ministerija

(Atkelta iš 1 psl.)

Pasak jų, šiame skyriuje nei tvarkos, nei pakankamai kvalifikuotų gydytojų nebus tol, kol bus toks požiūris į mediko pareigas, kurias galima atlikti bet kaip. Istorijoje sąmoningai nėra mergaitės motinos pavardės. Ji pati, ko gero, niekuomet nebūtų išdrįsusi skųstis buvusi atstumta gydytojo, kurio pagalbos reikėjo sunkią minutę. Tačiau iniciatyvos ėmėsi gyvenimo patirties jau turinti močiutė Vaida Brazauskienė, kuri, ko gero, tokiu būdu išspręs ne tik savo problemą, bet ir daugelio jaunų šeimų, auginančių vaikus, juos gydančių, tačiau dažnai su jais kvalifikuotos pagalbos ieš-

kančių kitų rajonų ligoninėse

„Tragedijos tikrai nebuvo“, –

taip sakė incidentą komentavęs gydytojas A. Čėsna. Jis teigė, jog dantų dygimas vaikams kartais būna tikrai labai skausmingas, pakyla temperatūra, kai laikosi keletą dienų. Ir kitas gydytojas, į kurį mergaitės motina kreipėsi kitą dieną, parašė tą pačią diagnozę. Taigi gydymą stacionare tikrai nebuvo būnas. Su gydytojo nuomone tikrai reikėtų sutikti, jei jis būtų ramiau tonu būtų visai aiškinęs jaunai mamai, kur dar ne viena liga, ne vieno vaikelio dantų skausmas priešak

Reti galvijai – į rajon

Rimas DAUGĖLA

Du rajono ūkiai vakar praturtėjo Lietuvoje dar mažai kur auginamais gyvūnais. Europos Sąjungos programos „LIFE – Nature“ ir Jungtinių Tautų Organizacijos Pasaulio aplinkos fondo mažųjų projektų programos finansuojamą projektą vykdančiant Lietuvos gamtos fondas Noragėlių seniūnijos Krikštonių ir Veisiejų seniūnijose Petroškų kaimus atvežė šalis galvėjų veislės galvijus.

Galvėjai – tai Škotijoje išvesta unikali galvijų veislė, kuri išsiskiria berage galvomis, net iki 20 centimetrų siekiančiais plaukais. Tokia egzotiška išvaizda lemia ir šių gyvūnų elgseną. Jiems nebūtinai tradiciniai tvartai, mat galvėjai net žiemą kur kas mėliau vaikštinėja, ėda ar jauniklius veda po atviru dangum, tiesiog ant sniego. Nuo šalčio gyvūnus apsaugo ilgi plaukai, o mažyliai – ne tik motinos, bet ir kitų bandos patelių rūpestis.

Šie gyvūnai itin neišrankūs maistui. Jie ėda vikšvas, aštrias

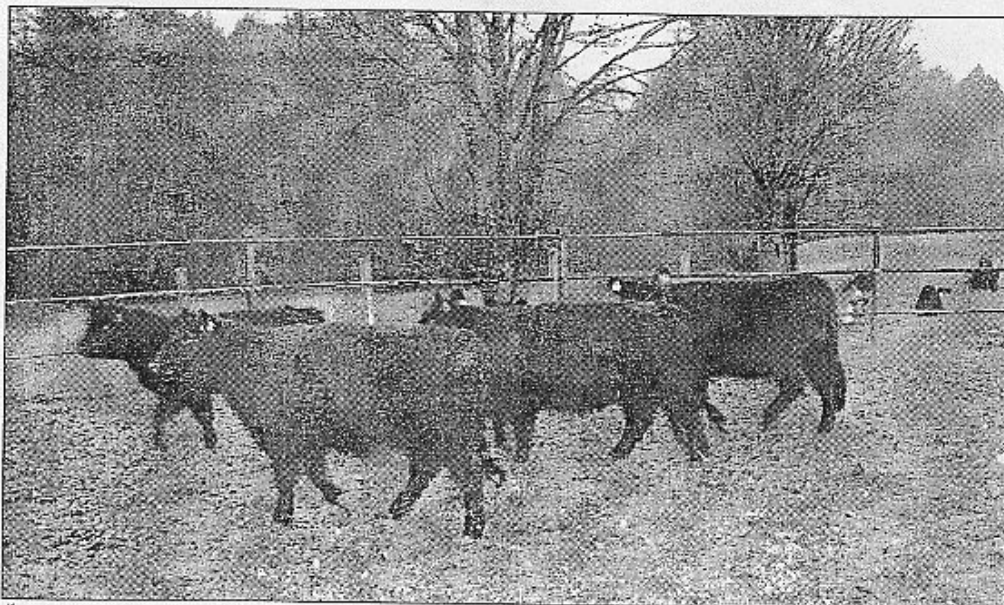
piktžoles, prie kurių neprislūtų tradicinių veislių pieniniai mėsiniai galvijai. Dėl savo mitybos galvėjai dažnai laikomi pievų bręgančių ar vandens telkinių pakrantių sanitarais. Be to, jie turi tvirtus nagus, todėl lengvai valdo stačiais šlaitais, akmenotu paviršiumi.

Keturi šie egzotiški galvijai, kurių kiekvienas kainuoja apie 3 tūkst. litų, vakar apsigyveno Krikštonių kaime, pas Stasę ir Takyrą Chadijev, du – Petroškų kaimo ūkininkės Rimos Bakšienės ūkyje. Kol kas gyvūnai gyvena specialiai jiems užtvirtuose aptvaruose bei specialiose pašūrėse, o vasarą turėtų keltis į erdvesnes pievas.

Projektą vykdančio Lietuvos gamtos fondo atstovo Nerijaus Zableckio teigimu, minėtiems ūkininkams už galvėjų mokėti neteks. Galvijus jie prižiūrės panaudodami pagrandais, o jų atsivestą prieauglį pasiliks bei naudodami savo nuožiu.

Paskutinis
šansas!

Europai ir prie



Škotijoje išvesti galvėjai atrodo gana egzotiškai – gyvulių kailis garbanotas, plaukai užauga iki 20 cm, gali būti rudas arba juodos spalvos. 4 šie egzotiški galvijai, kurių vienas kainuoja beveik 3 tūkstančius litų, patikėti ūkininkams Stasei ir Takyrui Chadjevams, o 2 galvijai liks augti Rimos Bakšienės ūkyje. Atvestas ir išaugintas prieauglis bus ūkininkų nuosavybė.

Reti galvijai - vėžlių išsaugojimui

Nerijus ZABLECKIS
Lietuvos gamtos fondas

2006 11 22 į Lazdijų rajoną iš Vokietijos atgabenti 6 retai kur Lietuvoje auginamos veislės galvijai. Lietuvos gamtos fondas, vykdydamas Europos komisijos programos LIFE NATURE ir JTVP Pasaulio aplinkos fondo Mažųjų projektų programos remiamą projektą, įvežė galvėjų

veislės gyvulių. Šie mėsiniai galvijai bus laikomi Lazdijų rajone esančiose Natura 2000 teritorijose: Kuciuliškės herpetologiniame draustinyje bei Petroškų miške, Klepočių kaime. Priešingai nei Lietuvoje auginami pieininiai galvijai, galvėjai yra kur kas mažiau išrankūs, nugraūžia krūmus, pelkinę augmeniją. Užtai mėsiniai galvijai naudojami daug kur gamtotvarkos tikslais

prižiūrint šlapžemes, natūralias pievas. Kuciuliškės draustinyje ir Petroškų miške mėsiniai galvijų ganymas palaiko natūralias buveinių sąlygas, išlaikys neapaugusius vandens telkinius, tinkamus ir kit baliniams vėžliams, net ir naudonpilvėms kūmėms ir kiaušinėtiams tritonas, pagrausins balinių vėžlių kiaušinių dėtimis tinkamą

Kovos, dalyvaujant ga ir šunims, Europos Sąjū ritorijoje privalės būti is kai uždraustos! Tokią di priėmė Europarlament manoma, jog šis dokumei dalimi bendraeuropinės apsaugos programos 20 metų periodu. Iš dalies, ja loma uždrausti importuoti pos Sąjungą mėsa gyvūni dytų žiauriais būdais. O tai minimumo sumažinti me eksperimentus su "mūsų niaisiais broliais". Deja, di projektas aiškiai neatsako simą, kas yra "augimas žia du". Tokiu termino var

.....
Stokholm

Šie simpatingi pūkuoti dydžio ir spalvų – nuo pilko siai smėlinės iki juodos ka tis – žvėreliai tiesiog okupa dijos sostinės parkus, kl skverus, vejas... Specialista jog ilga ir šilta vasara, apr greit besiveisiančius triušiu, taip pat natūralių pri buvimas miesto ribose ir t neįprasto reiškinio priežas nors mažieji sostinės gyv tiesiog krykščia iš džiaugsm dė pūkuotus kamuolėlius, s sieji skelbia pavojų. Žvėrel ka į gatves ir sukelia grėsm jimui. Ju rausiami ir uelkai

Tęsi.

2006 metų
gruodžio 7 d.
Nr. 42 (588)
sust.

Šiandien
Kaina - 2,00 Lt

deda

S.

e. Voj

tas. I

vėžl

varni

jo Vo



Žaliasis PASAULIS

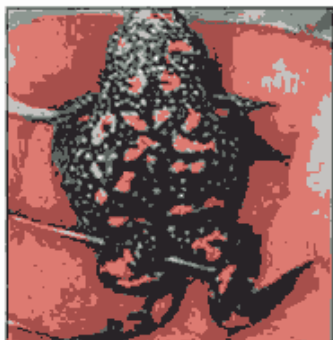
SAVAI
NEPAM
ATEITI

The green world • Die grüne Welt • Le monde vert

Konkursui "Gamtos fotografija 2006"

Hintergrund: Artenverarmung der Landschaft in vergangenen 100 Jahren

Rotbauchunke und Kammmolch wollen bleiben



Die Rotbauchunke.

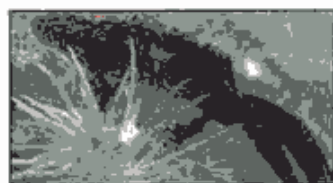
Rotbauchunke: Die Laichgewässer der Rotbauchunke zeichnen sich durch eine reiche Naturausstattung aus. Oft sind sie die letzten Oasen in einer ausgeräumten und übernutzten Landschaft. Im Ver-

lauf der vergangenen 100 Jahre war in Deutschland ein rapider Rückgang dieser Art sowohl in der Anzahl der Populationen als auch in deren Individuenzahl zu verzeichnen. Das Verschwinden der Rotbauchunke steht stellvertretend für die zunehmende Artenverarmung unserer Landschaft. Im Komplex der Linumer Teiche konnte der Obergrund-Koppelteich zu einem hervorragenden Lebensraum für Amphibien, insbesondere für die Rotbauchunke, entwickelt werden. Seit einigen Jahren hat sich die Rotbauchunke von dort aus ins gesamte Teichgebiet ausgebreitet. Im Umland der Teiche wurden in den letzten Jahren schon einzelne rufende Individuen

nachgewiesen. Die Rotbauchunke wird nur etwa 4,5 bis 5 Zentimeter groß. Ihren Namen verdankt sie ihrer schwarz-rot gefleckten Unterseite.

Kammmolch: Schon ab Februar/März halten die Molche Einzug in die Laichgewässer. Sie besiedeln stehende Gewässer mit oftmals gut entwickelter Unterwasservegetation. Auch im Sommer bleibt ein Großteil der Population im näheren Gewässerumfeld ehe zum Winter hin Steinhaufen, morsche Baumstämme, Keller oder Höhlen aufgesucht werden. Vor allem landwirtschaftliche Intensivnutzung, Straßen- und Siedlungsbau, Schadstoffeintrag ins Laichgewässer sowie das Austrock-

nen von Tümpeln durch Eingriffe in den Wasserhaushalt sind die Hauptursachen für den Rückgang dieser Art. Mit einer Gesamtlänge von bis zu 16 Zentimetern ist der Kammmolch der größte heimische Molch. In der Landtracht ähneln sich Männchen und Weibchen, in der Wassertracht trägt das Männchen seinen typischen und namensgebenden Rückenkamm.



Der Kammmolch.

Projektgebiet Oberes Rhinluch bedeutend für ganz Mitteleuropa

Ein Schlafplatz für Kraniche

Das Projektgebiet „Oberes Rhinluch“ befindet sich im Land Brandenburg, zirka 50 Kilometer nordwestlich von Berlin zwischen den Orten Linum, Zietenhorst und Linumhorst.

Es ist ein flach reliefiertes Versumpfungsmoor. Infolge intensiver Landwirtschaft, vor allem in den 1970er Jahren des 20. Jahrhunderts, ist das Moor stark zurückgebildet. Der Alte Rhin, ein Fließgewäs-

ser, beschreibt hier einen Bogen und gibt somit den Namen für die Flächen, die im „Rhinbogen“ liegen. Im Südwesten befinden sich die Linumer Fischteiche, südlich schließt sich das Linumer, öst-

lich das Kremmener Luch an.

Das Obere Rhinluch ist in den vergangenen zehn Jahren als wichtigster binnenländischer Rastplatz für den Grauen Kranich in Mitteleuropa bekannt geworden.

Oberhavel: Projekt zum Schutz der Europäischen Sumpfschildkröte und der Amphibien im Nordeuropäischen Flachland

Wo die Unken bald wieder rufen

Heike Ottlilge

Fast wirkt es wie eine Oase der Stille – das Obere Rhinluch. Hier, so scheint es, zirpt und zwitschert es aus jeder Ecke. Bekannt geworden ist das Gebiet in den vergangenen zehn Jahren als wichtigster binnenländischer Rastplatz für den Grauen Kranich. „Überschwemmte Wiesen als Schlafplatz, reichlich Nahrung auf Maisstopffeldern und störungsarme Vorsammelplätze ziehen jeden Herbst mehr als 40 000 Kraniche an“, erzählt die Naturfreundin und Biologin Jana Albrecht. Sie hält ihr Fernrohr fest vor Augen und lässt den Blick in die Ferne schweifen. Gleichzeitig achtet Torsten Seeger auf jeden Laut, der in dem menschenleeren Gebiet von sich gegeben wird. Und dann hört er sie, die melancholischen „Unk“-rufe.

Die beiden Biologen arbeiten seit 2005 in einem EU-Projekt zum Schutz der Europäischen Sumpfschildkröte und der Amphibien im Nordeuropäischen Flachland mit. Das EU-Life-Projekt ist ein Gemeinschaftsprojekt von Naturschutzverbänden und Verwaltungen aus Litauen, Polen und Deutschland. Administrative und logistische Unterstützung bekommt das Projekt aus Dänemark. Die Rotbauchunke, der Kammmolch und die Europäische Sumpfschildkröte sind Leitarten des internationalen Vorhabens, da sie besonders zu schützen sind. „Schwerpunkt des Projektes sind Maßnahmen, die dem Erhalt, der Revitalisierung und der Vernetzung der Lebensräume dieser Arten dienen“, erklärt Jana Albrecht, lässt sich dabei jedoch nicht von ihren Beobachtungen abbringen. Die beiden Biologen betreten das Projektgebiet



Ihr Fernrohr hat Jana Albrecht immer dabei.

Fotos (3): Ottlilge

„Oberes Rhinluch“ und sind wöchentlich mindestens einmal vor Ort.

Besonders wertvoll für den Naturschutz sind hier die weiträumigen Wiesenflächen, die der Landschaftsförderverein Oberes Rhinluch, der etwa 200 Mitglieder hat, langfristig sichern will.

Jana Albrecht und Torsten Seeger gehören zum Vorstand des Vereins. Bereits vor zwei Jahren habe der Verein damit begonnen, die ersten Flächen zu erwerben, sagt die Biolo-

gin. „Im Rahmen des aktuellen Amphibien-Projektes sollen nun weitere Hektar Land gekauft werden“, berichtet Torsten Seeger vor einer großen Wiese bei Linumhorst. Auf dieser Fläche soll im Rahmen des EU-Projektes ein Teich mit einer Größe von 1 000 bis 1 500 Quadratmetern angelegt werden. „Eine Senke gibt es bereits“, zeigt Jana Albrecht. Sie ist zwar auf Grund des hohen Grases schwer zu erkennen, aber vorhanden. Dann wird die Biologin konkreter. Eine Fläche von fünf mal fünf Metern soll 1,50 Meter tief werden, die restliche Teichfläche einen halben Meter. „Bei Trockenheit bleibt dann wenigstens an der tiefen Stelle das Wasser und bietet Kaulquappen einen Rückzugsraum“, erklärt die Biologin. Die Kleingewässer, die der Landschaftsförderverein anlegen will, sollen Amphibien, insbesondere der Rotbauchunke und dem Kammmolch neue Möglichkeiten zur Vermehrung bieten.

Insgesamt drei solcher Gewässerteiche sollen im Rahmen des Projektes geschaffen werden, denn Rotbauchunke

und Kammmolch kommen im Projektgebiet vor. „Zurzeit ist fraglich, ob sie sich erfolgreich fortpflanzen können“, so Jana Albrecht. Das Gebiet sei durch extreme Wechselnässe gekennzeichnet. Es gebe zwar häufig Überflutungen, aber eben keine dauerhaft überfluteten Stellen, meint die Biologin. „Die Funktion dieser Mulden als Wasserspeicher soll gestärkt und damit ein Beitrag zur Stabilisierung des Wasserhaushaltes der Projektgebiete geleistet werden“, fasst sie zusammen. Somit diene das Projekt nicht nur den Zielen des

Arten-, sondern auch denen des Moor- und Bodenschutzes.

Das gesamte Vorhaben ist im Zusammenhang mit Plänen zum Schaffen von Unken- und Kammmolchgewässern im Umfeld des Projektgebietes zu sehen. Zusammengefasst ergibt sich daraus ein Netz von Laichgewässern, das den gesamten Raum zwischen Linumhorst und dem Naturschutzgebiet Kremmener Luch überspannt. Die Bedingungen für die Ausbreitung der Arten werden so verbessert. Außerdem werden die Chancen erhöht, dass es zum genetischen Austausch mit Nachbar-Populationen kommt.

Für die Anlage der Kleingewässer ist alles vorbereitet. „Nur die Flächen müssen noch von unserem Verein gekauft werden, um Probleme mit den Landnutzern- und Besitzern zu vermeiden“, erklärt Torsten Seeger. „Sind die Kaufverträge unter Dach und Fach, beauftragen wir eine Firma mit den Arbeiten.“

Das Projekt soll noch bis 2009 laufen. Die beiden Biologen stehen im Rahmen der Projektarbeit in ständigem



Vertieft in die Arbeit: Torsten Seeger und Jana Albrecht.

Kontakt mit der Station „Oberes Rhinluch“, die von Dr. Norbert Schneeweiß und seinem Team betreut wird.

Jana Albrecht und Torsten Seeger erfassen regelmäßig den Ist-Zustand im Gebiet und stehen in engem Kontakt mit anderen Projektteilnehmern. So stehen auch regelmäßige Studententreffen auf dem Programm. Das nächste ist in Litauen geplant. Außerhalb der Treffen verständigen sich die Projektteilnehmer telefonisch oder per Mail. „Da lernen wir gleich noch die Mentalität der anderen kennen“, berichtet Jana Albrecht.

Die beiden Biologen haben für das Obere Rhinluch ein Ziel vor Augen: „Wenn die Unke überall wie wild ruft, dann sind wir zufrieden und unsere Arbeit hat sich gelohnt“, sind sich beide einig.

Und noch eines wissen die Naturfreunde: Von der partiellen Wiedervernässung im Rhinbogen profitieren nicht nur die Amphibienarten, sondern wird für die Wiesenbrüter und die rastenden Kraniche ein Wohngebiet geschaffen.



Die Wiese bei Linumhorst gleicht einem Paradies.

Bei den Amphibien und Wasservögeln am Unkenteich

Der Landschaftsförderverein Oberes Rhinluch existiert seit 1991 und ging auf Exkursion

LINUM ■ So macht Natur Spaß. Frisch gestärkt vom Picknick im Grünen, griffen etwa 40 Naturfreunde zu Keschern, Ferngläsern und Plastikdosen, um dem Amphibienbestand des Unkenteiches Linum auf den Grund zu gehen. Die Expedition war Bestandteil des Vereinsfestes vom Landschaftsförderverein Oberes Rhinluch am vergangenen Wochenende.

Sabine Prange half den Teilnehmern dabei, ihre lebenden Funde genauer zu bestimmen. 2003 hatte sie mit Diplomanden den Unkenteich auf Amphibien und Wasservögeln hin untersucht. Sieben verschiedene Frösche, Molche und Unken sowie 23 Wasservogelarten stellten sie fest. Dass der Teich wieder lebt, hat er dem Verein zu verdan-

ken. Der pachtete den einst künstlich für die Fischzucht angelegten, später nicht mehr bewirtschafteten Teich, um ein naturnahes Biotop daraus zu machen. Regelmäßig wird Wasser nachgefüllt. Eine freie Oberfläche ist für die Wasservögel wichtig.

1993 errichtete der Verein am Unkenteich einen geräumigen Aussichtsturm, von dem aus Naturfreunde das Leben auf dem Wasser beobachten können. Beim Erfassen des Bestandes entdeckte der Verein auch Exemplare der seltenen Rotbauchunke. Die wenigen Populationen, die es in Europa noch gibt, sollen mit Hilfe eines EU-Förderprogrammes wieder zusammengeführt werden. Der Verein Oberes Rhinluch ist daran beteiligt. Ausgehend vom Unkenteich wird er



Torsten Seeger führte die Exkursion an, die auch Namen von Grashüpfern am Wegesrand bestimmte. FOTO: UTA BARTSCH

in den nächsten Jahren drei weitere Teiche anlegen, über die die Rotbauchunken und auch der bedrohte Kammolch ins Naturschutzgebiet Kremmener Luch gelangen können. In Litauen und Polen werden ähnliche Projekte realisiert. In einigen Jahren sollen sich die Amphibien wieder begegnen und genetisch austauschen können.

Beim Landkauf für die Teiche denken die Vereinsmitglieder auch an die Vögel. „In den letzten zehn Jahren hat sich die Anzahl der Kraniche, die hier rasten, verdoppelt“, freut sich die Vereinsvorsitzende Jana Albrecht. Die 40 000 Vögel locken jedoch immer mehr Touristen an, die Unruhe in das Rastgebiet bringen. Die Landwirte klagen, dass ihnen die Kraniche den Mais von

den Feldern fressen. Zusammen mit der Naturschutzstation Rhinluch und der Storchenschmiede Linum versucht der Verein, die Interessen von Landwirten, Naturschützern und Touristen zu koordinieren. Jedes Jahr im Oktober lockt er die Kraniche durch eine Ablenkfütterung auf stillgelegte Felder. Auch

die müssen geschützt sein, sollen aber von Naturfreunden beobachtet werden können. Durch Schilder und persönliche Gespräche lenkt der Verein die Besucherströme. Während der Rast übernehmen 20 Ehrenamtliche das Kranichzählen. Sechs Wochen lang sind sie jeden Dienstag auf Achse. uba

Visitenkarte

Name: Landschaftsförderverein Oberes Rhinluch e.V.

Gründung: 1991 in Oranienburg, rund 200 Mitglieder

Vereinssitz: Nauener Straße 68, 16833 Linum

Vereinszweck: Natur, Tiere, Pflanzen und Landschaft im Oberen Rhinluch erhalten, schützen und entwickeln

Vorstand: Jana Albrecht (Vorsitzende), Karl-Heinz Sass (Stellvertreter), Torsten Seeger (Kasse), Gabriele Dallinger-Stiller, Ekkehard Hinke, Alfred Hundrieser, Hans Remek, Detlef Hase

Kontakt: vorstand@oberes-rhinluch.de, ☎ 033055/ 2 20 99